

โครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ

ชั้น 3 อาคาร 15 ชั้น กระทรวงแรงงาน ถนนมิตรไมตรี ดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร : 0 2232 1374 FAX : 0 2232 1377 E-mail : labour_worker2013@hotmail.com

ที่ บขรน ๗2 /2558

วันที่ ๖ พฤษภาคม 2558

รองปลัดกระทรวงฯ	4462
เลขรับที่	
วันที่	๗ พ.ค. ๒๕๕๘
เวลา	

เรื่อง รายงานผลการดำเนินโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ (ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร)

เรียน ผู้จัดการโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 - 2557 สู่การปฏิบัติ

1. เรื่องเดิม

หนังสือ บขรน. 6/2558 ลงวันที่ 27 มกราคม 2558 ผู้จัดการโครงการได้อนุมัติจัดทำโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อติดตามผลการนำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ จำนวน 5 ครั้ง ดำเนินการในพื้นที่จังหวัด ราชบุรี ร้อยเอ็ด เชียงใหม่ สงขลา และกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน 2558 และ อนุมัติค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ รวมจำนวนทั้งสิ้น 254,800 บาท (สองแสนห้าหมื่นสี่พันแปดร้อยบาทถ้วน) จากงบประมาณโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ ปีที่ 2 (1 กันยายน 2557 – 31 สิงหาคม 2558) โดยกำหนดการประชุมครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร ในวันพฤหัสบดีที่ 9 เมษายน 2558 เวลา 08.30 – 16.30 น. ณ โรงแรมปรีณซ์ตัน พาร์ค สวีท ดินแดง กรุงเทพฯ (เอกสาร 1)

2. ข้อยุบายงาน

ฝ่ายอำนวยการโครงการฯ ได้ดำเนินโครงการติดตามผลการนำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร ในวันพฤหัสบดีที่ 9 เมษายน 2558 เวลา 08.30 – 16.30 น. ณ โรงแรมปรีณซ์ตัน พาร์ค สวีท ดินแดง กรุงเทพฯ เรียบร้อยแล้ว โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 49 คน ประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการสังกัดกระทรวงแรงงาน ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ และแรงงานนอกระบบ (เอกสาร 2)

ประเด็นการประชุม

ดร.สรารุช ไพฑูรย์พงษ์ นักวิชาการอาวุโส มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการ สรุปผลการศึกษาวิจัยเพื่อนำเสนอแนวคิดและ (ร่าง) รูปแบบการบริหารจัดการองค์กรแรงงานนอกระบบ และให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ

ผู้เข้าร่วมประชุมได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น และซัก – ถาม มีเนื้อหาโดยสรุป ดังนี้

1) คำนิยาม "แรงงานนอกระบบ"

นิยามแรงงานนอกระบบต้องชัดเจน ไม่ต้องการให้มีการแยกว่าในระบบหรือนอกระบบ เพราะหน่วยงานของรัฐเข้ามากำหนดนิยามนี้เองโดยที่ตัวแรงงานเองไม่ได้รับทราบว่าได้ถูกกีดกันไปจากในระบบ ทำให้แรงงานไม่รับทราบถึงปัญหาที่ตนจะพบ อีกทั้งหน่วยงานของรัฐยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ยึดถือทุกภาคส่วน

/แต่หน่วย...

แต่หน่วยงานต่างๆ กลับมานิยามเป็นของตนเอง จึงมีการบริหารจัดการเป็นไปตามนิยามแรงงานนอกระบบที่หน่วยงานกำหนดขึ้นมา จึงควรมีการกำหนดนิยามกลางที่ใช้ร่วมกัน

2) ปัญหาของแรงงานนอกระบบ

2.1) การรับรู้ของสังคมเกี่ยวกับแรงงานนอกระบบว่ามีปัญหา ยังไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร ทั้งที่เป็นปัญหาด้านความมั่นคงในชีวิตของประชาชนส่วนใหญ่ในสังคมที่จะส่งผลต่อความมั่นคงของการพัฒนาประเทศ

2.2) การประชาสัมพันธ์ด้านสิทธิแรงงานนอกระบบยังดำเนินการได้ไม่เพียงพอ อีกทั้งหน่วยงานของภาครัฐยังขาดการสื่อสารระหว่างหน่วยงานด้วยตนเอง ส่งผลให้แรงงานนอกระบบบางส่วนไม่ได้รับรู้ถึงสิทธิที่ตนพึงได้รับ แรงงานนอกระบบกลุ่มนั้นจึงเข้าไม่ถึงสิทธิที่ตนต้องได้รับตามกฎหมาย

2.3) แรงงานนอกระบบหลายกลุ่มไม่ได้จดทะเบียนกับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ทำให้ภาครัฐไม่ได้รับรู้ถึงการมีอยู่ของกลุ่มแรงงานเหล่านี้ ทั้งที่ความจริงมีการรวมตัวกัน และมีการบริหารจัดการกันเองภายในกลุ่ม

3) โครงสร้างองค์กรแรงงานนอกระบบ

3.1) โครงสร้างองค์กรลักษณะแบบหน่วยงานราชการยังไม่ตอบสนองต่อการบริหารจัดการปัญหาแรงงานนอกระบบ เพราะบุคลากรของภาครัฐไม่เพียงพอ อีกทั้งขั้นตอนในการบริหารจัดการมีมาก ทำให้ปัญหาไม่ได้รับการตอบสนองอย่างทันที่

3.2) ควรจัดตั้งเป็นองค์การมหาชน เพราะสามารถทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงเรียกร้องความต้องการต่างๆ ของแรงงานนอกระบบได้ดีที่สุด

3.3) การจัดตั้งเป็นองค์การมหาชนควรพัฒนามาจากรูปแบบของคณะกรรมการ ที่มีกระทรวงแรงงานเป็นฝ่ายเลขานุการ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการให้ร่วมกันกับเครือข่ายแรงงานในระดับจังหวัดได้ องค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นจึงต้องเริ่มมาจากการรวมกลุ่มกันของเครือข่ายแรงงานนอกระบบร่วมกับคณะกรรมการระดับชาติ จากนั้นจึงพัฒนามาเป็นองค์การมหาชนที่มีความมั่นคงถาวร

3.4) องค์กรแรงงานนอกระบบที่จัดตั้งขึ้นมาใหม่ ต้องไม่ให้มีการแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง เพื่อป้องกันแรงงานนอกระบบจากการถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองเช่นเดียวกับสภาเกษตรกร

3.5) องค์กรที่จัดตั้งขึ้นต้องมีโครงสร้างที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม รวมไปถึงการเปิดโอกาสให้แรงงานนอกระบบ และเครือข่ายบริหารจัดการตนเองได้

3.6) ควรมีนักวิชาการรวมไปถึงหน่วยงานราชการร่วมเป็นฝ่ายสนับสนุนทางวิชาการ เพื่อให้เครือข่ายและแรงงานนอกระบบสามารถบริหารจัดการตนเองได้ เป็นการลดภาระภาครัฐและตอบสนองต่อความต้องการของแรงงานนอกระบบอย่างแท้จริง

3.7) ควรพัฒนาศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ ให้ส่งเสริมการรวมกลุ่มกันของเครือข่ายแรงงานนอกระบบ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายระดับชาติ

3.8) ถ้ามีการสมัครสมาชิกของแรงงานนอกระบบ และต้องจ่ายเงินสมทบการเป็นสมาชิก องค์กรนี้จะต้องตอบคำถามแก่แรงงานนอกระบบให้ได้ว่าเมื่อเกิดการรวมกลุ่มกัน และเข้ามาเป็นสมาชิกของ องค์กรแรงงานนอกระบบแล้ว องค์กรแรงงานนอกระบบจะเป็นตัวแทนเป็นความหวังให้แก่แรงงานนอกระบบได้อย่างไร

4) หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ

กระทรวงแรงงานดำเนินการร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยต้องกระจายอำนาจให้แก่เครือข่ายมากกว่าในปัจจุบัน

5) ประเด็นส่วนของกฎหมาย

5.1) ควรแก้ไขกฎหมายเดิมที่มีอยู่ให้ครอบคลุมแรงงานนอกระบบ และเสริมกลไกการบังคับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้เกิดการทับซ้อนกันของกฎหมาย

5.2) กฎหมายหลายๆ ฉบับมีการร่างกฎหมายและแก้ไขกฎหมายได้ตั้งอยู่แล้ว เพียงแต่ขั้นตอนการบังคับใช้กฎหมายยังไม่เกิดประสิทธิภาพ ทำให้กฎหมายไม่เกิดความศักดิ์สิทธิ์ ปัญหาของแรงงานนอกระบบตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนั้นๆ จึงไม่ได้รับการตอบสนอง

6) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

6.1) รัฐควรประชาสัมพันธ์ถึงสิทธิของแรงงานนอกระบบมากขึ้น

6.2) ควรส่งเสริมการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานของภาครัฐมากขึ้น

6.3) กระทรวงแรงงานและหน่วยงานราชการต้องตระหนักว่าแรงงานนอกระบบ คือภารกิจหลักเช่นเดียวกันภารกิจด้านอื่นๆ

6.4) ประชาชนในแต่ละจังหวัดต้องรับรู้ถึงสถานะของตนเองว่าเป็นแรงงานนอกระบบ และมีสิทธิพื้นฐานอะไรที่ควรได้รับ ภาครัฐจึงต้องสนับสนุนให้ประชาชน แรงงานนอกระบบในระดับพื้นที่รับทราบถึงปัญหา และสิทธิของตนเองมากกว่านี้

6.5) ควรกำหนดกลุ่มเป้าหมายขององค์กรแรงงานนอกระบบ และให้เครือข่ายแรงงานนอกระบบในแต่ละจังหวัด นำงานวิจัยฉบับนี้เป็น Model ในการบริหารจัดการในระดับพื้นที่ต่อไป

นางสุกัญญา ไพศาลธรรม ผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค ได้ชี้แจงที่ประชุมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานแรงงานนอกระบบของจังหวัดสงขลาซึ่งเป็นจังหวัดนำร่องตั้งแต่ปี 2557 จนถึงปัจจุบันปี 2558 มีความเข้มแข็งในการดำเนินงาน และในปี 2558 กระทรวงแรงงานมีนโยบายในเรื่องการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและสนับสนุนเครือข่ายแรงงานนอกระบบ ณ สำนักงานแรงงานจังหวัด มีการจัดทำข้อมูลแรงงานนอกระบบที่เป็นรูปธรรม เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนแก้ไข ปัญหา โดยเฉพาะอาชีพและรายได้ของแรงงานนอกระบบ ซึ่งสำนักงานแรงงานจังหวัดจะได้ประสานกับหน่วยงานต่างๆ และเครือข่ายแรงงานนอกระบบ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จต่อไป ซึ่งที่ประชุมได้แสดงความตั้งใจที่จะให้ความร่วมมือกับสำนักงานแรงงานจังหวัดเป็นอย่างดี

ผลการใช้จ่ายงบประมาณ

- ได้รับอนุมัติงบประมาณ จำนวน 32,780 บาท

- ใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 32,780 บาท

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบตามข้อ 2.

(นางสุกัญญา ไพศาลธรรม)
รองผู้จัดการฝ่ายอำนวยการโครงการฯ

ทราบ

(นายอารักษ์ พรหมณี)

ผู้จัดการโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อน
แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

พ.ศ. 2556 - 2559 สู่การปฏิบัติ

๒ พฤษภาคม 2558

5) ประเด็นส่วนของกฎหมาย

5.1) ควรแก้ไขกฎหมายเดิมที่มีอยู่ให้ครอบคลุมแรงงานนอกระบบ และเสริมกลไกการบังคับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้เกิดการทับซ้อนกันของกฎหมาย

5.2) กฎหมายหลายๆ ฉบับมีการร่างกฎหมายและแก้ไขกฎหมายได้ตั้งอยู่แล้ว เพียงแต่ขั้นตอนการบังคับใช้กฎหมายยังไม่เกิดประสิทธิภาพ ทำให้กฎหมายไม่เกิดความศักดิ์สิทธิ์ ปัญหาของแรงงานนอกระบบตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนั้นๆ จึงไม่ได้รับการตอบสนอง

6) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

6.1) รัฐควรประชาสัมพันธ์ถึงสิทธิของแรงงานนอกระบบมากขึ้น

6.2) ควรส่งเสริมการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานของภาครัฐมากขึ้น

6.3) กระทรวงแรงงานและหน่วยงานราชการต้องตระหนักว่าแรงงานนอกระบบ คือภารกิจหลักเช่นเดียวกันภารกิจด้านอื่นๆ

6.4) ประชาชนในแต่ละจังหวัดต้องรับรู้ถึงสถานะของตนเองว่าเป็นแรงงานนอกระบบ และมีสิทธิพื้นฐานอะไรที่ควรได้รับ ภาครัฐจึงต้องสนับสนุนให้ประชาชน แรงงานนอกระบบในระดับพื้นที่รับทราบถึงปัญหา และสิทธิของตนเองมากกว่านี้

6.5) ควรกำหนดกลุ่มเป้าหมายขององค์กรแรงงานนอกระบบ และให้เครือข่ายแรงงานนอกระบบในแต่ละจังหวัด นำงานวิจัยฉบับนี้เป็น Model ในการบริหารจัดการในระดับพื้นที่ต่อไป

นางสุกัญญา ไพศาลธรรม ผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค ได้ชี้แจงที่ประชุมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานแรงงานนอกระบบของจังหวัดสงขลาซึ่งเป็นจังหวัดนำร่องตั้งแต่ปี 2557 จนถึงปัจจุบันปี 2558 มีความเข้มแข็งในการดำเนินงาน และในปี 2558 กระทรวงแรงงานมีนโยบายในเรื่องการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและสนับสนุนเครือข่ายแรงงานนอกระบบ ณ สำนักงานแรงงานจังหวัด มีการจัดทำข้อมูลแรงงานนอกระบบที่เป็นรูปธรรม เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนแก้ไข ปัญหา โดยเฉพาะอาชีพและรายได้ของแรงงานนอกระบบ ซึ่งสำนักงานแรงงานจังหวัดจะได้ประสานกับหน่วยงานต่างๆ และเครือข่ายแรงงานนอกระบบ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จต่อไป ซึ่งที่ประชุมได้แสดงความตั้งใจที่จะให้ความร่วมมือกับสำนักงานแรงงานจังหวัดเป็นอย่างดี

ผลการใช้จ่ายงบประมาณ

- ได้รับอนุมัติงบประมาณ จำนวน 32,780 บาท

- ใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 32,780 บาท

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบตามข้อ 2.

(นางสุกัญญา ไพศาลธรรม)

รองผู้จัดการฝ่ายอำนวยการโครงการฯ

ทราบ

(นายอารักษ์ พรหมณี)

ผู้จัดการโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อน
แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

พ.ศ. 2556 - 2559 สู่การปฏิบัติ

12 พฤษภาคม 2558

ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อติดตามผลการนำแผนยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ.2556 -2559 สู่การปฏิบัติ
ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร
วันพฤหัสบดีที่ 9 เมษายน 2558 เวลา 09.30 – 16.30 น.
ณ โรงแรมปรีnceตัน พาร์ค สวีท ดินแดง กรุงเทพฯ

